

**ROCZNIK
STRATEGICZNY
2012/13**

FUNDACJA STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH
FOUNDATION OF INTERNATIONAL STUDIES

STRATEGIC YEARBOOK 2012/13

A REVIEW OF POLITICAL, ECONOMIC AND MILITARY DEVELOPMENTS
IN POLAND'S INTERNATIONAL ENVIRONMENT

EIGHTEENTH EDITION

The STRATEGIC YEARBOOK presents and analyzes main developments and tendencies in international relations of the passing year. Key political and security issues in the Euroatlantic area are reviewed from the Polish and Central European perspective.

SCHOLAR
Scientific Publishers

Warsaw 2013

FUNDACJA STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH
FOUNDATION OF INTERNATIONAL STUDIES

ROCZNIK STRATEGICZNY 2012/13

PRZEGLĄD SYTUACJI POLITYCZNEJ, GOSPODARCZEJ
I WOJSKOWEJ W ŚRODOWISKU MIĘDZYNARODOWYM POLSKI

EDYCJA OSIEMNASTA

Wydawnictwo Naukowe
SCHOLAR

Warszawa 2013

RECENZENCI:

prof. dr hab. Beata Ociepka
prof. dr hab. Zbigniew Czachór

RADA REDAKCYJNA

**Bolesław BALCEROWICZ Edward HALIŻAK Roman KUŹNIAR
Dariusz POPLAWSKI Henryk SZLAJFER**

ZESPÓŁ AUTORSKI

Bolesław Balcerowicz, Agnieszka Bieńczyk-Missala, Paweł J. Borkowski, Anna Dudek,
Patrycja Grzebyk (sekretarz),
Edward Haliżak, Aleksandra Jarczewska, Tytus Jaskułowski, Piotr R. Kozłowski,
Wiesław Lizak, Marek Madej, Marek Menkiszak, Kamila Pronińska, Andrzej Szeptycki,
Marek Tabor, Marcin Terlikowski, Anna Wojciuk
Roman Kuźniar – redaktor naczelny

Tytuł dotowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

© Copyright by Edward Haliżak, Roman Kuźniar, Dariusz Popławski 2013

ISBN 978-83-7383-656-3

ISBN 978-83-89050-80-3

Redaktor prowadząca: *Anna Raciborska*

Redakcja i korekta: *Anna Kaniewska*

Projekt okładki: *Krzysztof Szczepanik*

**Opinie zawarte w *Roczniku Strategicznym*
odzwierciedlają wyłącznie stanowisko Autorów i Wydawcy**

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 22 828 93 91, 22 826 59 21, 22 828 95 63
dział handlowy: jw. w. 105, 108
e-mail: info@scholar.com.pl; www.scholar.com.pl

Rocznik Strategiczny wydawany jest od 1995 r.
Edycja osiemnasta

Skład i łamanie WN Scholar (*Stanisław Beczek*)
Druk: Drukarnia Wojskowa Spółka z o.o., Łódź, objętość 31,5 a.w.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
------------------------	---

I. PRZEGLĄD SYTUACJI STRATEGICZNEJ – ASPEKTY GLOBALNE I REGIONALNE	20
Euro uratowane – ale co z Unią (20); ; Europa Wschodnia się odsuwa (29); Czy uda się naprawić Stany Zjednoczone? (34); Chiny, które nie przewiodzą nikomu (38); Summary (42).	
II. GOSPODARKA ŚWIATOWA 2012 – W OCZEKIWANIU NA PUNKT ZWROTNY	43
Kształtowanie się koniunktury gospodarczej w świecie w 2012 roku (44); Innowacyjny przełom (50); Summary (54).	
III. UNIA EUROPEJSKA – NA POŁUDNIU BEZ ZMIAN, NA ZACHODZIE WPROST PRZECIWNIE	56
Kryzys – światełko w tunelu (57); Francja – nowy sternik, pasażerowie wciąż niezadowoleni (62); Wielka Brytania – wątpliwe splendory izolacji (66); Wieloletnie ramy finansowe – walka o ogień (69); Unia Europejska w świecie – dojrzała, po przejściach, pozna partnera (74); Summary (79).	
IV. STANY ZJEDNOCZONE – W BIAŁYM DOMU BEZ ZMIAN	81
Polityka wewnętrzna – wyrównana walka wyborcza na krawędzi klifu fiskalnego (82); Polityka zagraniczna – bez przełomów w roku wyborczym (92); Azja – kontynuacja <i>Asian pivot</i> (95); Szeroki Bliski Wschód i Afryka Północna – echa „arabskiej wiosny” i nierozwiązane problemy (98); Europa i Rosja – w oczekiwaniu na wynik wyborów (101); Ameryka Łacińska i Afryka – zapomniane kontynenty z wielkim potencjałem (104); Summary (106).	
V. OBSZAR WNP: CZAS PRZESILENIA	107
Rosja: jesień patriarchy (107); Ukraina: po wyborach bez zmian (126); Białoruś, Mołdawia, Kaukaz Południowy i Azja Centralna: Rosja próbuje odrabiać straty (136); Summary (143).	
VI. NIEMCY OPOKĄ EUROPY?	144
Polityka wewnętrzna. Nowy prezydent, stare problemy (144); Polityka zagraniczna: zmienność celów i instrumentów (146); Summary (152).	
VII. BLISKI WSCHÓD – STARE PROBLEMY, BRAK NOWYCH ROZWIĄZAŃ	154
Izrael–Palestyna – bez szans na zbliżenie (154); Iran – w Teheranie bez zmian (159); Świat arabski – niepewność czasu przemian (163); Summary (172).	
VIII. REGION AZJI I PACYFIKU – LOGIKA GEOEKONOMII I GEOPOLITYKI	173
Zmiana władzy w kluczowych państwach regionu (174); Stosunki Chiny–Japonia (178); ASEAN – platforma rywalizacji Chiny–USA (180); Bezpieczeństwo regionalne – stare i nowe wyzwania (182); Summary (185).	
IX. PO PREZYDENCJI NADAL PO PIERWSZE, EUROPA	186
„Więcej Europy” – nie dla Polski (187); Stosunki dwustronne z państwami UE (191); Amerykanie do Azji, my do Europy (195); Wschód – odpływu ciąg dalszy (196); Kierunki pozaeuropejskie (201); Summary (204).	

OBSERWATORIUM BEZPIECZEŃSTWA

NATO – KOŃCA KRYZYSU NIE WIDAĆ	207
Szczyt w Chicago – więcej ceremoniału niż strategii (207); Operacje NATO – długi finał ISAF, troska o Turcję i misje, których nie było (211); Transformacja, reformy i partnerstwa – kryzysowy rozruch czy zastój? (217); Summary (224).	
WSPÓLNA POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY – CZAS STRATEGICZNEGO BEZŁADU	225
Kontekst i uwarunkowania WPBiO – rok się zmienił, problemy nie (225); Rozwój zdolności WPBiO – małymi kroczkami naprzód, ale dokąd? (230); Misje WPBiO – ilościowy rozkwit, jakościowy spadek (236); Summary (245).	
NARODY ZJEDNOCZONE – SYRYJSKI PAT	246
Bliski Wschód – nieustający dowód na słabość (248); Maghreb i Afryka Zachodnia – libijska czkawka (252); Środkowa i Wschodnia Afryka – nie jest lepiej i bywa gorzej (257); Reszta świata – małe sukcesy, duże problemy (262); Tematycznie o terroryzmie, sprawiedliwości i dzieciach (264); Operacje pokojowe – tniemy, gdzie możemy (266); Summary (274).	
POROZUMIENIA W SPRAWIE KONTROLI ZBROJEŃ I ROZBROJENIA. BEZ REWELACJI W 2012 ROKU	275
Realizacja Nowego START i co dalej (275); Reżim NPT i CTBT (281); Zakaz broni biologicznej i chemicznej (291); Zbrojenia konwencjonalne oraz środki budowy zaufania i bezpieczeństwa (295); Summary (298).	
KONFLIKTY ZBROJNE W 2012 ROKU	299
Konflikty na Bliskim Wschodzie (300); Konflikty zbrojne w Afryce (309); Konflikty w Azji Południowo-Wschodniej (317); Kaukaz Północny – najkrwawszy konflikt zbrojny w Europie (319); Kolumbia – w drodze do pokoju? (321); Summary (322).	
BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE POLSKI W WARUNKACH GLOBALNYCH PRZEMIAN TECHNOLOGICZNYCH W SEKTORZE ENERGETYCZNYM	323
Trendy na globalnym rynku energetycznym – rewolucja technologiczna i boom łupkowy (323); Główne problemy bezpieczeństwa energetycznego Polski. Najważniejsze inwestycje infrastrukturalne i wydarzenia w 2012 r. (329); Wykorzystanie nowych technologii (LNG, gaz z łupków i OZE) – szanse i wyzwania dla Polski (334); Summary (341).	
PANORAMA ROCZNIKA	
PRZEGLĄD LITERATURY ŚWIATOWEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I STUDIÓW STRATEGICZNYCH	345
Eseje (345); Artykuły naukowe (353); Bibliografia (357); Summary (358).	
KALENDARIUM WYDARZEŃ MIĘDZYKRAJOWYCH W 2012 ROKU	359
Chronology of international events in 2012 (388).	
ANEKS: PAŃSTWA ŚWIATA – WYBRANE DANE I WSKAŹNIKI	389
Countries of the world: Selected indicators (411).	
SKOROWIDZ	412
ZESPÓŁ ROCZNIKA	425

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION	9
------------------------	---

I. OVERVIEW OF THE STRATEGIC SITUATION – REGIONAL AND GLOBAL ASPECTS	20
The Euro saved – what about the Union? (20); Eastern Europe drifts away (29); Can America be fixed? (34); The China that leads no one (38); Summary (42).	
II. GLOBAL ECONOMY IN 2012 – WAITING FOR A TURNING POINT	43
The shaping of the global economic conjecture in 2012 (44); The innovation breakthrough (50); Summary (54).	
III. EUROPEAN UNION – ALL QUIET ON THE SOUTHERN FRONT, NEW PROBLEMS IN THE WEST	56
The crisis – a light at the end of the tunnel (57); France – the new pilot faces the still unsatisfied passengers (62); Great Britain – the questionable splendours of isolation (66); Multiannual financial frameworks – the quest for fire (70); The European Union in the world – mature, experienced, looking for a partner (74); Summary (79).	
IV. UNITED STATES – NOTHING NEW AT THE WHITE HOUSE	81
Domestic affairs – close electoral fight on the brink of the fiscal cliff (82); Foreign affairs – no breakthrough in the election year (92); Asia – the Asian pivot continues (95); The broader Middle East and Northern Africa – the echoes of the Arab Spring and unsolved problems (98); Europe and Russia – waiting for the election results (101); Latin America and Africa – overlooked continents with a great potential (103); Summary (106).	
V. THE CIS REGION: THE TIME OF SOLSTICE	107
Russia: the Autumn of the Patriarch (107); Ukraine: no changes after the election (125); Belarus, Moldova, Southern Caucasus and Central Asia: Russia is trying to undo the damage (135); Summary (143).	
VI. GERMANY – A BEDROCK OF EUROPE?	144
Domestic affairs. New president, old problems (144); Foreign affairs: Unchanged goals and tools (146); Summary (152).	
VII. MIDDLE EAST – OLD PROBLEMS, NO NEW SOLUTIONS	154
Israel–Palestine – no chances of an agreement (154); Iran – nothing changes in Teheran (159); Arabia in transition (164); Summary (172).	
VIII. ASIA AND THE PACIFIC – THE LOGIC OF GEO-ECONOMY AND GEOPOLITICS	173
The change of leadership in the key countries of the region (174); China–Japan relations (178); ASEAN – the area of rivalry between China and the US (180); Regional safety – old and new challenges (182); Summary (185).	
IX. THE PRESIDENCY MAY HAVE ENDED, BUT EUROPE STILL COMES FIRST	186
“More Europe” – not for Poland (187); Bilateral relations with EU member states (191); Americans to Asia, Poles to Europe (195); The East – the drifting apart continues (196); Extra-European directions (201); Summary (204).	

OBSERVATORY OF SECURITY

NATO – NO END IN SIGHT TO THE CRISIS	207
The Chicago NATO Summit – more ceremony than strategy (207); NATO operations – the long ISAF mission, concern for Turkey and for inexistent missions (211); Transformation, reforms and partnerships – symptoms of recovery or proofs of stagnation? (217); Summary (224).	
COMMON STRATEGIC AND DEFENCE POLICY – A TIME OF STRATEGIC DRIFT	225
The context and conditions of the CSDP – new year, old problems (225); The development of the CSDP’s abilities – small steps forward, no destination in sight (230); The CSDP missions – quantity does not equal quality (236); Summary (245).	
UNITED NATIONS – THE SYRIAN STALEMATE	246
The Middle East – the continuing proof of the UN’s weakness (248); Maghreb and Northern Africa – the deplorable effects of the developments in Libya (252); Central and Eastern Africa – no recovery, frequent relapses (257); The rest of the world – small successes, big problems (262); Focus on terrorism, justice and children (264); Peace-keeping operations – cuts everywhere (269); Summary (274).	
ARMS CONTROL AND DISARMAMENT AGREEMENTS. NO BIG NEWS IN 2012	275
We have got the New START – what next? (275); The NPT and CTBT regimes (281); The Biological and Toxin Weapons & the Chemical Weapons Conventions (281); Conventional weapons and Confidence-and Security-Building Measures (295); Summary (298).	
ARMED CONFLICTS IN 2012	299
Conflicts in the Middle East (300); Armed conflicts in Africa (309); Conflicts in South-Eastern Asia (317); Northern Caucasus – the bloodiest armed conflict in Europe (319); Colombia – on the path to peace? (321); Summary (322).	
POLAND’S ENERGY SECURITY IN TIMES OF GLOBAL TECHNOLOGICAL CHANGES IN THE ENERGY MARKET	323
Trends on the global energy market – the technological revolution and the shale gas boom (323); The main problems of Poland’s energy security. The key infrastructural investments and events in 2012 (329); New technologies (LNG, shale gas, and renewable energy) – opportunities and challenges for Poland (334); Summary (341).	

YEARBOOK PANORAMA

REVIEW OF WORLD LITERATURE ON SECURITY AND STRATERIC STUDIES	345
Essays (345); Scientific papers (353); Bibliography (357); Summary (358).	
CHRONOLOGY OF INTERNATIONAL EVENTS IN 2012	359
Chronology of international events in 2012 (388).	
APPENDIX: STATES OF THE WORLD – SELECTED DATA AND INDICES	389
Countries of the world: Selected indicators (411).	
INDEX	412
YEARBOOK EDITORIAL TEAM	425